

CUMELA

**Integrale beleidsrapportage
2020, eerste halfjaar**

De lange termijn is leidend en de fundering voor de toekomst leggen we nu. Dat doen we helder en met open vizier. We handelen proactief en we maken duidelijke keuzes. Met enthousiasme en inspiratie zorgen we ervoor dat onze sector zijn potentieel benut. Wij helpen de sector duurzaam vooruit en zorgen voor een positieve beleving.

De integrale beleidsrapportage beschrijft de inzet, uitgevoerde acties en bereikte resultaten van Cumela in het eerste halfjaar van 2020 op de volgende acht beleidsthema's.

Hart voor bodem

“We lenen de bodem van onze kinderen. Daarom investeren wij in kennis en kunde bij onze leden, zodat zij niet alleen specialisten van de bodem zijn, maar ook blijven.”

We hebben onophoudelijk druk uitgeoefend op het ministerie, rechtstreeks en via de politiek, om voortgang in het PFAS-dossier te houden en om tot een definitief handelingskader PFAS te komen dat werkbaar en uitvoerbaar is. Ook nemen we deel aan de taskforce PFAS. Daarnaast zijn we voor een effectieve lobby betrokken bij de gezamenlijke aanpak in VNO-NCW-verband met onze collega-brancheorganisaties. Per 1 juli is een volgende verruiming van de normen ingegaan. We zijn ondertussen ook gestart met het opstellen van een definitief kader voor PFAS en overige zorgwekkende stoffen. Inmiddels is een onafhankelijk rapporteur aan de Tweede Kamer een onderzoek begonnen naar de invoering van het tijdelijk handelingskader. Cumela geeft input aan deze rapportage.

Cumela maakt onderdeel uit van het Nationaal Programma Landbouwbodems 2030 onder leiding van Jacob Jan van Dijk. We geven input in de noodzakelijke stappen op weg naar duurzaam bodembeheer in 2030. Inmiddels is een eerste stap gezet om te komen tot een gezamenlijk meetinstrumentarium voor bodemkwaliteit. Verder zijn afspraken gemaakt tussen alle ketenpartijen om een uniformere advisering rond bodembeheer te bereiken.

Nadat we hebben meegeschreven aan de klimaatplannen voor de klimaattafel Landbouw en Landgebruik zijn in het nationaal bodemprogramma een aantal opgaven uit het klimaatakkoord teruggekomen. We zijn in gesprek met de trekkers van de thema's, waarbij Cumela de taak heeft om de afspraken om te zetten in concrete acties.

Voor het ontwikkelen van de e-learning Toepassen van grond en bagger is een aanvraag ingediend bij de sectorcommissie. Verder is ons cursusaanbod uitgebreid met de verdiepende cursus Bodemkunde, die in november van start gaat.

Er zijn nog geen onderzoeksresultaten te melden vanuit PPS Ruwvoer en Bodem. Wel is via www.ruwvoerenbodem.nl regelmatig berichtgeving geweest over onderzoeksresultaten uit de voorgaande periode. Deze onderzoeksresultaten worden gebruikt in de lobby. De gegevens van voorgaande onderzoeksperiode hebben argumenten opgeleverd om een generieke verplichting van drijfmestrijenbemesting in maïs op zand- en lössgrond niet in te voeren per 2021. Er zijn in het eerste halfjaar diverse werkgroepen gestart. De onderzoeksplanning is besproken met de sectie Agrarisch Loonwerk.

We nemen deel aan landelijke en regionale initiatieven waarbij leden worden betrokken in het voorkomen van bodemverdichting. De projecten in Drenthe en Groningen zijn in januari gestart. De coronacrisis heeft helaas veel invloed gehad op het verloop van deze projecten. Demobijeenkomsten zijn afgelast en de aanleg van een aantal demo's heeft vertraging opgelopen. We zijn in overleg over een nieuwe planning.

Het project voor de bewustwording van de langetermijneffecten van de bodemdalingproblematiek en waterpeilverhoging in het Friese veenweidegebied heeft door de coronacrisis vertraging opgelopen. De planning is in overleg met de provincie verlengd naar 2021.

Gezonde arbeidsmarkt

“We zorgen voor een duurzaam en gezond arbeidsklimaat. Daarom investeren we veel in onderwijs voor alle werkenden in de sector, zowel in het reguliere onderwijs als via sectorgerichte leermethoden en ons eigen cursuscentrum.”

We hebben een reactie op de internetconsultatie inzake betaald geboorteverlof ingediend. Verder hebben we een reactie achterwege gelaten op de internetconsultatie inzake een nieuw dagloonbesluit. Het is uiteindelijk gelukt om een cao af te spreken met een gematigde loonparagraaf. In september beginnen we de onderhandelingen voor de cao vanaf 2021. Verder hebben we mankracht beschikbaar gesteld aan diverse besturen en fondsen, zodat de belangen van Cumela-leden geborgd zijn:

- Bestuurslid BPL Pensioen
- Voorzitter Colland Arbeidsmarkt
- Voorzitter Stichting Overbruggingsfonds
- Deelname aan Gemandateerd Overleg
- Voorzitter werkgeversdelegatie Verantwoordingsorgaan BPL
- Deelname Colland Sectorraad
- Deelname aan bestuur Stigas
- Deelname aan diverse commissies van VNO-NCW
- Deelname werkgeversoverleg Agrarisch en Groen
- Voorzitter Sectorcommissie Loonwerk

Om te kunnen voldoen aan de vraag naar machinisten die thuis zijn in het cultuurtechnische werk is de opleiding Machinist cultuurtechniek ontwikkeld. De opleiding richt zich op nieuwe medewerkers die net het mbo hebben afgerond en als 'kop-opleiding' zich verder willen ontwikkelen als machinist. Ook medewerkers die de kennis en vaardigheden willen opdoen die nodig zijn voor een machinist in de cultuurtechniek kunnen deze korte, maar intensieve opleiding volgen. In november 2019 is er een pilot gestart, die goede reacties heeft opgeleverd. In het najaar 2020 start de opleiding in zijn definitieve vorm. De sociale partners hebben een forse subsidie beschikbaar gesteld voor het volgen van de opleiding.

Voor een goede opleiding die aansluit op de wensen vanuit de sector is het nodig dat er kwalitatief goede en actuele lesstof is. Niet alleen leerlingen, maar ook medewerkers uit de sector kunnen gebruik maken van e-learnings, waardoor ze hun kennis kunnen uitbreiden of op peil kunnen houden. Voor het schooljaar 2020-2021 zijn er twee nieuwe e-learnings beschikbaar: Techniek en onderhoud en Vakkundig, efficiënt en kostenbewust werken. Tevens is gestart met de ontwikkeling van drie e-learnings, die in 2021 klaar moeten zijn.

In het schooljaar 2019-2020 is gestart met een pilot voor de instroom van nieuwe medewerkers. Er is een actieplan geschreven voor een vervolg van de pilot. In dit plan is beschreven welk passend promotiemateriaal moet worden ontwikkeld voor toekomstige medewerkers voor de sector groen, grond en infra.

Er is een projectplan geschreven voor de Cumela-skills-wedstrijden in het schooljaar 2020-2021 voor leerlingen van de opleidingen Groen, Grond & Infra. Met de wedstrijden moeten leerlingen worden uitgedaagd in hun vakgebied en waardering krijgen voor hun vakmanschap.

Veiligheid

“We houden het werk en de omgeving gezond en veilig. Daarom vergroot Cumela de kennis over en het bewustzijn van de risico’s in de sector en gaat ze daarover in gesprek met beleidsmakers, handhavers en constructeurs.”

We promoten de Veilig Vakwerk-dienst door een tweemaandelijks advertentie in vakblad Grondig. Tijdens de coronacrisis hebben we een promotiebericht geplaatst op de website van Cumela en in de digitale nieuwsbrief. Er zijn momenteel zo’n 200 abonnees. Dit aantal loopt achter bij de doelstellingen. Maandelijks worden één of twee toolboxen gepubliceerd op de website van Cumela en in de Veilig Vakwerk-app. In elke editie van vakblad Grondig is een toolbox opgenomen. Verder worden in samenwerking met de sociale partners toolboxvideo’s ontwikkeld.

Er is een communicatieplan ontwikkeld om het aantal digitale RI&E’s in de sector te vergroten.

Diverse arbocatalogi zijn geactualiseerd. Enkele liggen opnieuw ter toetsing bij de Inspectie SZW. In de toolboxvideo’s wordt aandacht gevraagd voor de arbocatalogus. De arbocatalogus over veilig werken met gewasbeschermingsmiddelen is verbeterd. Er is een start gemaakt met het ontwikkelen van nieuw voorlichtingsmateriaal.

Er is een mascotte ontwikkeld voor de herkenning van het project Veilig (land)bouwverkeer. Dit project voor kinderen uit groep 7 en 8 heeft als doel om de verkeersveiligheid te vergroten. Daarnaast is onderzocht welke onderwerpen actueel zijn binnen verkeerseducatie. Ook is gestart met de ontwikkeling van een e-learning voor kinderen, die in september klaar moet zijn.

Technologische Innovatie

“Cumela omarmt en stimuleert innovatie. Daarom volgen we innovaties op de voet en duiden we ze voor onze leden, zodat zij gemakkelijker de keuze kunnen maken om ontwikkelingen te omarmen.”

Vanuit het nieuwe gewasbeschermingsbeleid tot 2030 is Cumela de trekker om de door het bedrijfsleven ervaren knelpunten met betrekking tot precisielandbouw (waaronder drones en spuittoepassingen vanuit de lucht) in kaart te brengen.

Er heeft nog geen bijeenkomst met de werkgroep Dronevliegers plaatsgevonden. Deze staat gepland voor het tweede halfjaar. Cumela gaat deelnemen aan klankbordbijeenkomsten van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat over de implementatie van nieuwe Europese regelgeving. In overleg met LNB en ZLTO vertegenwoordigt Cumela alle agrarische dronevliegers. Het eerste overleg is vanwege de coronacrisis niet doorgegaan.

Workshops voor loonwerkers over verdienmodellen met data zijn gepland voor de tweede helft van 2020.

Via AgroConnect is getest of UBL-invoice-facturen van de loonwerker automatisch via JoinData konden worden ingevoerd in de grootboekrekening van de agrariër (accountant). De test is grotendeels geslaagd. Discussie wordt gevoerd over wat het verdienmodel is van de loonwerker (investering in software) als de accountant uiteindelijk minder tijd nodig heeft voor de boekhouding van de klant.

In het onderzoekstraject voor BO Akkerbouw en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft Cumela benadrukt dat er niet alleen knelpunten zijn met de uitwisseling van gegevens, maar ook dat het verdienmodel met data ontbreekt. In het eindrapport is opgenomen dat niet alleen boeren, maar ook loonwerkers een eigen ‘data-positie’ moeten hebben om zo verdienmodellen te kunnen ontwikkelen.

Duurzaamheid

“We gaan duurzaam om met milieu, mensen en bedrijven. Daarom stimuleren we dat de cumelasector duurzaam ondernemen onderschrijft en voldoende tijd krijgt om de omslag daarnaar op een verantwoorde manier te maken.”

Er is gestart met De Groene Koers. Dit is de nationale coördinator en het eerste aanspreekpunt voor overheid, bedrijfsleven en branchewezen over de energietransitie in bouw, infra en groen. De Groene Koers neemt de coördinerende rol in voor het samenbrengen van alle bestaande en nieuwe initiatieven (zoals Emissieloos Netwerk Infra) onder één overkoepelend platform. De Groene Koers is een initiatief van BMWT, Bouwend Nederland en Cumela met als doel een versnelling naar een uitstootvrije sector in 2030. De Groene Koers richt zich op het bevorderen van ketensamenwerking, kennisdeling en netwerkvorming om te komen tot duurzame innovatie met als randvoorwaarde realistische, haalbare en betaalbare maatregelen op het gebied van emissiereductie van mobiele machines. Het verenigingsbestuur van Cumela heeft besloten om vanuit de bestemmingsreserve € 90.000,- te reserveren voor de bijdrage van Cumela aan de uitvoering van De Groene Koers (2020-2022).

In maart zijn een gedeputeerde van de provincie Gelderland en een heemraad van Waterschap Rivierenland op werkbezoek geweest bij het afdelingsbestuur Gelderland. Daarin is onder andere teruggeblikt op de investeringsregeling DAW Loonwerk Gelderland.

In juni is op verzoek van de provincie Friesland gereageerd op de inzet van POP3-middelen na 2020.

Met de provincie Drenthe, WMD Drinkwater, Waterbedrijf Groningen en LTO-Noord is overeenstemming bereikt over de aanpak van het terugdringen van de emissies van gewasbeschermingsmiddelen in grondwaterbeschermingsgebieden. Het is aan het afdelingsbestuur Drenthe of zij dit op verzoek van de provincie wil ondertekenen.

De Green Deal Sportvelden is overgegaan in de Routekaart Duurzame Sportaccommodaties. De IPM-methodiek (Integrated Pest Management) is grotendeels uitgewerkt en er wordt gewerkt aan een checklist voor IPM en de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen voor de uitzonderingen die nog zijn toegestaan. Ook het gebruik van biociden op kunstgrasvelden is onderdeel van de Routekaart.

Analyse en trends

“Cumela denkt vooruit. Daarom monitoren en duiden we voor onze leden de ontwikkelingen in onze eigen sector én in aanverwante sectoren, waarbij we kijken naar demografische, economische, sociale, technologische, ecologische en politieke factoren.”

Voor het ontwikkelen van systematiek met bij te houden (statistische) parameters (omzet, financieel, arbeid, duurzaamheid, arbeids- en verkeersveiligheid) van de diverse beleidsthema's, ter ondersteuning van leden en profilering van de cumelasector, is binnen Cumela een interne werkgroep gevormd. Later dit jaar komt deze werkgroep bijeen.

Betrouwbaarheid

“We zorgen voor een gelijk speelveld. Daarom stimuleren we onze leden om bij te dragen aan een gelijk speelveld en zoeken we de dialoog met partijen die op het eerste oog een tegengesteld belang hebben.”

Alle secretarissen van de verschillende bestuursvergaderingen hebben het verzoek gekregen om integriteit als vast agendapunt op de agenda van de bestuursvergaderingen te plaatsen.

Het bestuur van de sectie Agrarisch Loonwerk heeft een discussie over de gevolgen van zware sancties binnen het toekomstige certificaat KeurMest op de agenda gezet.

Voor mestvervoerders wordt de kwaliteitsregeling KeurMest uitgewerkt en geïmplementeerd. Verder wordt momenteel de Digitale MestKeten vormgegeven. In dit eerste halfjaar zijn de reacties op de conceptinhoud van KeurMest verzameld. Er zijn proefaudits voor KeurMest uitgevoerd. De leerervaringen daarvan zijn omgezet in voorstellen voor de aanpassing van KeurMest. Daarnaast is een voorstel gemaakt voor de voorbereiding van de opleiding voor auditoren die KeurMest moeten gaan uitvoeren. De voorbereiding, coördinatie en uitvoering komen te liggen bij Cumela Opleiding & Training.

AgriNL (platform van CEO's van de grote industrieën in de agrarische sector) heeft schriftelijk aangegeven dat het zowel KeurMest als de Digitale MestKeten ondersteunt en zijn klanten zal vragen om hieraan deel te nemen.

In een samenwerking tussen de partijen van de Eerlijke Mestketen en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, RVO en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit is onder leiding van Kiwa een voorstudie gedaan naar het opzetten en inrichten van de Digitale MestKeten. Het rapport daarvan is in een bestuurlijk overleg met de top van het ministerie besproken.

Besloten is om de tweede fase van de opbouw van de Digitale MestKeten in te gaan. Ruud Huirne geeft hieraan leiding en is bezig met de oprichting van het onafhankelijke bedrijf dat de Digitale MestKeten moet realiseren.

Bereikbaarheid

“Cumela houdt de bereikbaarheid op orde. Daarom overleggen we met wegbeheerders om belemmeringen weg te nemen en overtuigen we gemeenten en provincies ervan dat onze leden vanuit het buitengebied moeten blijven ondernemen.”

De Tweede Kamer heeft op 28 januari 2020 het wetsvoorstel met betrekking tot de registratie- en kentekenplicht van (land)bouwvoertuigen aangenomen. Op 19 mei 2020 heeft de Eerste Kamer het wetsvoorstel aangenomen, waardoor de wet definitief is geworden. De verwachting is dat die op 1 januari 2021 in werking treedt. Tevens is de invoering van de snelheidsverhoging naar 40 km/u gerealiseerd door het aannemen van het wetsvoorstel.

Op 11 juni 2020 hebben we met Fedecom en LTO overleg gehad over invoering van de wet en de voorziene knelpunten.

Daarna hebben we op 24 juni 2020 met de klankbordgroep Registratie- en kentekenplicht (land)bouwvoertuigen overlegd met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat over de invoering van de wet.

Op 28 januari 2020 hebben we deelgenomen aan een overleg over de conceptrapportage over een eventuele invoering van een rijbewijs T-light voor kleine en lichte (land)bouwvoertuigen. Conclusie is dat eerst de registratie van bestaande (land)bouwvoertuigen moet zijn afgerond voordat er verdere stappen worden gezet bij de invoering van T-light.

Op 11 maart 2020 hebben we deelgenomen aan de vergadering van de SCMM van CEETTAR in Brussel. Onderwerpen waren onder meer de eisen voor een Europees T-rijbewijs en de Europese eisen voor de remmen van landbouwvoertuigen.

Op 13 februari 2020 hebben we deelgenomen aan het Overleg Centrale Ontheffingverlening van de RDW afdeling Ontheffingen. Daarin is aangegeven dat het nieuwe centrale loket voor landbouwontheffingen niet eerder dan 2023 kan worden ingevoerd. Dit vanwege de uitvoering van een bestaand verbeteringsproject en de benodigde uitbreiding van de capaciteit van de ICT-systemen bij de RDW.

Cumela heeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat verzocht om duidelijkheid te verschaffen over een vrijstellingsmogelijkheid voor het behalen van de Eurovergunning (vergunning beroepsgoederenvervoer). De Europese verordening 1071/2009 is namelijk niet van toepassing op bedrijven die beroepsvervoer verrichten met uitsluitend voertuigen met een maximumconstructiesnelheid van 40 km/u. De vrijstelling betekent dat er geen vakbekwaamheidsdiploma beroepsgoederenvervoer hoeft te worden behaald. Oftewel: bedrijven die uitsluitend 40 km/u-trekkers inzetten en dus geen vrachtwagens hebben, kunnen de Eurovergunning verkrijgen zonder vakbekwaamheidsdiploma. Het ministerie heeft

bevestigd dat dit het geval is. In een artikel in Grondig 8 is deze vrijstellingsmogelijkheid vermeld. Wordt er later een vrachtwagen aangeschaft, dan vervalt de vrijstelling en moet alsnog het vakbekwaamheidsdiploma worden behaald.

Over de exacte handhavingsinterpretatie voor de vrijstelling van de Eurovergunning voor landbouwtrekkers is al langere tijd overleg gaande tussen het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (door ILT), NIWO en de politie. De verwachting is dat medio augustus 2020 duidelijk is voor welke trekkers, die worden ingezet voor beroepstransport, de vrijstelling van de Eurovergunning geldt.

We bevorderen dat bestuurders van (land)bouwvoertuigen op een verkeersveilige wijze aan het verkeer deelnemen. Hiervoor hebben we dit jaar twee nieuwe e-learnings gemaakt voor bestuurders van landbouwvoertuigen: Techniek en onderhoud en Vakkundig, efficiënt en kostenbewust werken.

Hiernaast zijn er tot op heden zestien VOMOL-dagen geweest, waaraan ongeveer 850 leerlingen hebben deelgenomen. Vanwege de coronamaatregelen zijn er achttien VOMOL-projecten niet doorgegaan.

In afstemming met Cumela geeft de gemeente Hollands Kroon vanaf 1 april 2020 hoogteonthefingen af voor strodekmachines, bollenplantmachines en andere te hoge landbouwvoertuigen.

Bij de gemeenten Schagen en Den Helder is in mei 2020 een verzoek gedaan om ook hoogteonthefingen voor landbouwvoertuigen af te geven. Deze procedure loopt nog. Cumela heeft input geleverd voor de moddercampagne van de provincie Zuid-Holland. In februari 2020 hebben de gemeenten Valkenswaard en Waalre besloten het verkeersbesluit over de geslotenverklaring voor voertuigen van meer dan 40 ton voor de brug over de Dommel op te heffen. Het verkeersbesluit is met succes bestreden en er zijn geen massabeperkingen meer voor landbouwvoertuigen.

We hebben in maart beroep aangetekend tegen een beslissing van de gemeente Rotterdam inzake het verkeersbesluit ten aanzien van de Botlekbrug en landbouwverkeer. Vanwege de coronacrisis is de procedure tot nadere datum uitgesteld.

In mei 2020 is er een zienswijze ingediend over de reconstructie van de N307 (Roggebotsluis) en is er aandacht gevraagd voor de parallelweg zodat deze voor landbouwverkeer voldoende breed wordt.

Ook is bij de provincie Gelderland in juni 2020 bezwaar gemaakt tegen het verkeersbesluit ten aanzien van de N303 (rondweg Voorthuizen), waarop landbouwverkeer niet is toegestaan.